

A Hunyadiak Emlékezete Megyei Történelem Verseny

2. forduló – feladatok

Megoldási idő: 90 perc

A feladatlap megoldásához segédeszköz nem használható!

1. feladat

A feladat a korszak kiemelkedő személyiségeivel kapcsolatos! (18 pont)

(Név: 1 pont, indoklás: 2 pont.)

A Hunyadiak közül kikhez köthetők az alábbi képek?

Válaszát írja a képek alatti táblázatba, és röviden indokolja meg!

1.

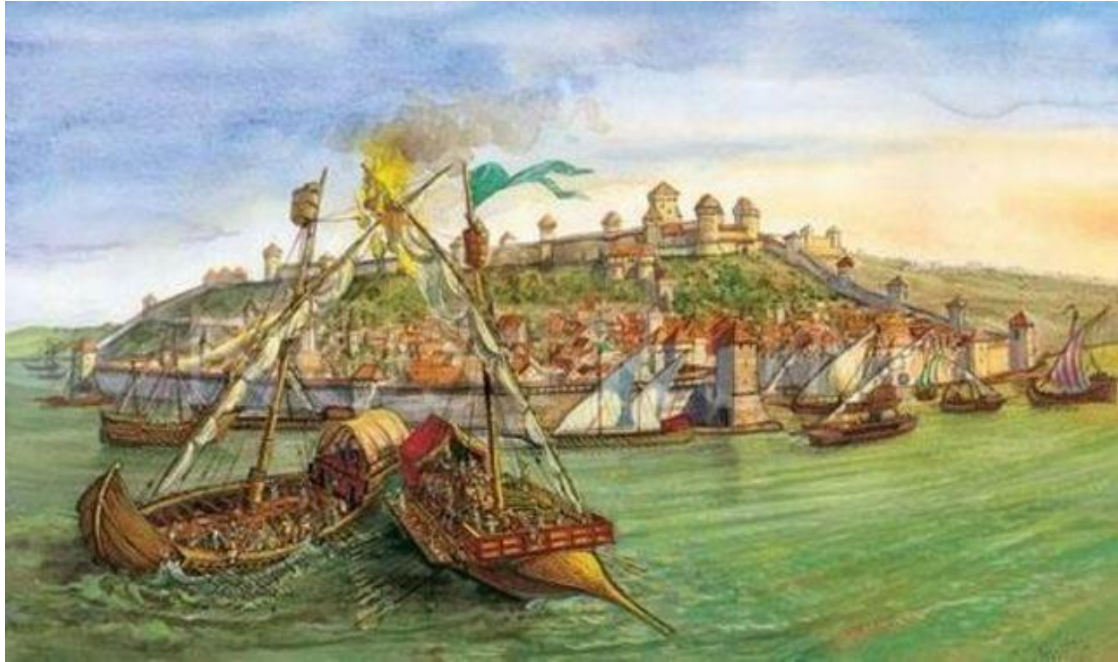
2.

3.

4.

5.

6.

A kép sorszáma	Név	Rövid indoklás
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

2. feladat

A feladat Hunyadi Mátyás családi viszonyaihoz köthető. (3 pont)

Hogyan kapcsolhatók Mátyás királyhoz az alábbi kifejezések?

„egy vér folyik ereinkben”, testvérünk és rokonunk”, „kedves öcsénk”

a) Magyarázza meg e kapcsolatot! (1 pont)

.....

.....

.....

.....

.....

b) Ki nevezte Mátyást kedves öcsénknek! (1 pont)

.....

c) Ki illette Mátyást a testvérünk és rokonunk kifejezéssel? (1 pont)

.....

3. feladat

A feladat Hunyadi János pályafutására vonatkozik. (10 pont)

Húzza alá a megadott szövegben a Hunyadi János pályafutására vonatkozó kiemelt betűkkel jelzett lehetőségek közül a helyes állításokat! A lehetőségek közül több is helyes lehet.

(Minden helyes válaszelem 1 pont!)

A családnak Zsigmond király 1409-ben adományozta Hunyadot, ami akkor kis birtok volt, egy falu állt rajta, vár még nem. Hunyadi János fiatalon Zsigmond szolgálatába állt és 1430-34 között elkísérte európai útjára a királyt. Rómában, a császári koronázáson Hunyadi János **részt vett/nem vett részt**. Itáliában jelentős időt töltött **Rómában/Milánóban/ és Firenzében**. Itáliában, a **hunyadi birtokon/és a császári udvarban** kapcsolatokra és korszerű hadművészeti ismeretekre tett szert. 1434 után Hunyadi János visszakerült **Vajdahunyadra,/a császár szolgálatában maradt/ és kölcsönt adott Zsigmondnak**. Hunyadi **részt vett/nem vett részt** Zsigmond husziták elleni hadjárataiban. Albert halála után **azonnal Jagelló Ulászló mellé állt/csak akkor állt Jagelló Ulászló mellé, amikor Magyarország megkoronázott királya lett**. Az Ulászlóval való együttműködése Hunyadi János törökellenes harcainak **jelentéktelenebb/legdicsőségesebb** szakasza volt. Pályafutása a korban **rendkívüli és szokatlan volt/nem volt rendkívüli vagy szokatlan**.

4. feladat

A feladat Mátyás visegrádi palotájával kapcsolatos. (12 pont)

Egészítse ki az alábbi szöveget a zárójelben található kérdés figyelembe vételével!

(Minden helyes válaszelem 1 pont!)

A visegrádi királyi palota 1458-ban**(Hogyan?)** omladozott. Az ifjú uralkodó hamarosan meg is vált tőle:**(Kinek?)** adományozta. Mátyás figyelme csak később, az-es **(Mikor?/évtized/)** években fordult felé. Újra alapította a mellette található **(Milyen rendű?)** kolostort, az elhagyott városba.....**(Kiket? /nemzetiség/)** telepített. Mátyás elődjének**(Kinek?)** uralkodói példáját kívánta utánozni. Az uralkodói reprezentáció politikai és dinasztikus szempontból is fontos volt. A palota belső udvarán felállított **(Micsoda?)** a görög mitológiából ismert félisten harcát

örökítette meg ellenfelével. A gyerek harcos szándékosan az ifjú
(Ki? /teljes név/) jövőbeli dicsőségét próbálta ábrázolni. Visegrádon kívül
 és**(Hol?/Két város!)** folytatott építkezéseket. A kőfaragók.....
(Honnan?) jöttek, de az építkezés oroszlánrészével a palota tőszomszédságában élő
(Kiket?) bízta meg.

5. feladat

A feladat Mátyás külpolitikájával kapcsolatos. (10 pont)

Döntse el, hogy igazak vagy hamisak az egyes állítások! Válaszát X-szel jelölje!

(Minden helyes válaszelem 1 pont!)

Állítások	Igaz	Hamis
1. Mátyás uralkodásának kezdetén kényszerből együttműködött a rendekkel és folytatta apja törökellenes politikáját.		
2. Mátyás külpolitikájának egyik legnagyobb sikere Bosznia magyar fennhatóság alá vonása.		
3. A török támadások során 1463-ban Jajca elesett és a korszakban már nem sikerült visszaszerezni.		
4. Mátyás törökellenes politikája védelmi jellegű volt.		
5. A magyar rendek számára a nyugati politika fontosabb volt, mint a török elleni hadszíntér.		
6. Szabács várának 1476-os elfoglalása stratégiai előnyt biztosított a Magyar Királyságnak.		
7. Mátyásnak 1479-ben sikerült megszereznie a Cseh Királyság egészét.		
8. A Habsburgok elleni háború csúcspontja Bécs 1485-ös elfoglalása volt.		
9. Mátyás tervei között szerepelt a német-római császári cím megszerzése is, ám a hatalmától tartó német rendek végül nem őt választották meg.		
10. Első felesége halála után a szicíliai király lányát, Beatrixot vezette oltár elé egy fiúörökös reményében.		

6. feladat

A feladat Mátyás király dinasztikus politizálásával kapcsolatos. (14 pont)

Válaszoljon a kérdésekre! Oldja meg a feladatokat!

a) Említsen a közép-európai régióból három középkori államalapító dinasztiát! Nevezze meg a dinasztiához kapcsolódó területet, országot!

(A dinasztia és a terület párosítása 1-1 pont, összesen 3 pont.)

.....

.....

.....

b) Miért volt problémás Mátyás uralkodóként való elfogadtatása a korban? Mi az, ami hiányzott uralkodása kezdetén? Milyen körülmények nehezítették a helyzetét? Nevezzen meg 3 ilyen okot! (3 pont)

.....

.....

.....

c) Uralkodása során hogyan próbálta Mátyás emelni az udvar fényét, milyen dinasztikus lépéseket tett? Soroljon fel 3 megtervezett lépést! (3 pont)

.....

.....

.....

d) Bécs városa mindig is fontos volt az uralkodónak, hiszen kereskedelmi, demográfiai, kulturális tekintetben megkerülhetetlen tényező volt Közép-Európában. Mikor (évszám) és milyen céllal, milyen formában járt a városban, került kapcsolatba az itt lakókkal? Nevezzen meg 5 évszámot és írja mellé az adott körülményt! (5 pont)

A

Évszám:.....

Körülmény:.....

.....

B

Évszám:.....

Körülmény:.....
.....

C

Évszám:.....

Körülmény:.....
.....

D

Évszám:.....

Körülmény:.....
.....

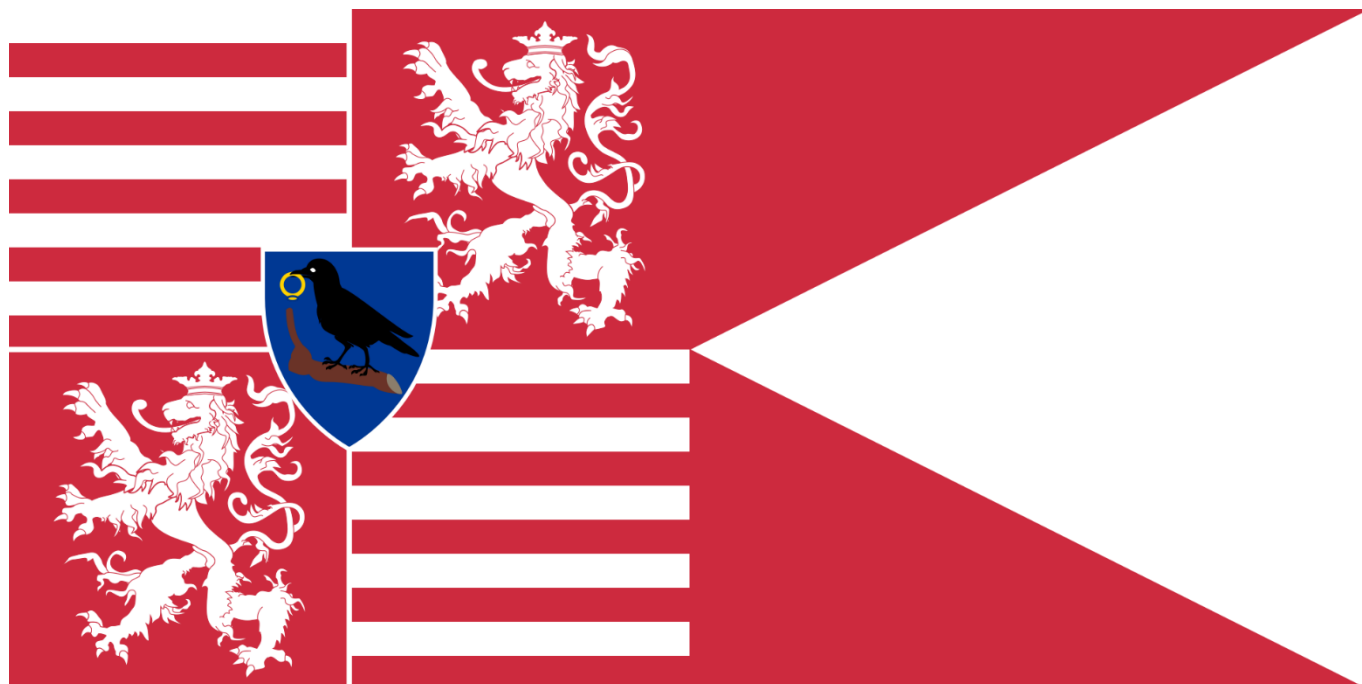
E

Évszám:.....

Körülmény:.....
.....

7. A feladat Mátyás király hadseregével kapcsolatos! (14 pont)

Oldja meg a feladatokat a források és saját ismeretei segítségével!

a) Milyen földrajzi területeken történő háborúskodás során használta leginkább Mátyás király a fekete sereget? Nevezzen meg a területek közül kettőt! (2 pont)

.....

b) A déli területeken mikor és melyik vár ostrománál használt fel Mátyás király egyetlen alkalommal jelentős zsoldossereget? (2 pont)

.....

c) Honnan származik Mátyás fekete seregének elnevezése? (2 pont)
Ismertesse röviden az elnevezés értelmezésének egyik változatát!

.....

.....

.....

d) Alapvetően milyen tényező okozta a fekete sereg felbomlását? (1 pont)

.....

.....

„[...] a katonaság nálunk három rendre oszlik: Ezek közül az első rendet a nehézlovakok képezik; ezek minden negyed évre 15 aranyat kívánnak minden ló után, és másképp nem jönnek ide. A másik rend a könnyűlovasság, kiket huszároknak nevezünk; ezek negyedévenként 10 forintot akarnak minden ló után, és másképp nem jönnek ide. A harmadik rendet a gyalogság képezi, és pedig különféle osztályokban megkülönböztetve: Ezek közül ugyanis némelyek könnyűgyalogosok, mások nehézfegyverzetűek és ismét mások nehézpajzsosok. A könnyűgyalogosság évnegyedenként egy személyre 8 aranyat kíván, a nehézfegyverzetűek és -pajzsosok, mivel apródok és szolgák nélkül a fegyvereket és pajzsokat nem hordozhatják, és mivel e gyermekeket használati szükségből meg kell tartaniuk, a fegyverekhez és pajzsokhoz mindegyik két személy zsoldjával akarja [megtartani őket]. Vannak ezeken kívül puskások, kik tudnak a fegyverekkel és pisztolyokkal bánni, de sem nem oly serények, sem nem oly használhatóak a lövöldözésre, mint a gyalogság, hanem azért a pajzsosok után, az összecsapás elején [...], nem különben a várak ostromára és védelemre a legjobbak.”

(Mátyás beszámolója apósának, Ferdinánd nápolyi királynak, 1481)

e) Milyen fő egységei vannak Mátyás király hadseregének? (5 pont)

.....

.....

„A gyalogosok... különböző rendekre oszlanak, egyesek könnyűgyalogosok, mások vértések, akadnak közöttük pajzsosok ... Vannak ezenkívül puskások, akik értenek a puskához, vagy efajta kisebb lőfegyverrel való lövéshez, de azért nem olyan vitézek és hasznosak puskájukkal, mint a többi gyalogos. A csata kezdetén azonban, mielőtt a kézitusára kerülne a sor, a pajzsosok mögé állítva, valamint védelemben igen használhatóak. Az a szokás nálunk, hogy a gyalogosokhoz képest egyötödnyi puskást állítunk ... A vértéseket falnak tekintjük, akik a helyüket soha föl nem adják, mégha egy szálíg elesnek is azon a helyen, ahol állnak. A könnyűfegyverzetűek az alkalomtól függően kitörnek közülük, s ha elfáradnak vagy súlyosabb veszélyt szimatolnak, a vértések mögé vonulnak vissza. Tehát az egész könnyűgyalogoságot meg a puskásokat vértések és pajzsosok veszik körül, éppen úgy, mintha amazok szinte bástyafalak vagy sáncok mögött harcolnának, s csak adott alkalmankint törnek ki onnan.”

(Mátyás beszámolója apósának, Ferdinánd nápolyi királynak, 1481)

f) Milyen neves harcmodor alkalmazását írja le Mátyás apósának írt levelében? (1 pont)

.....

g) Hogyan módosította Mátyás a harcmodor egyik lényegi elemét? (1 pont)

.....

8. feladat

A feladat Mátyás életének fő eseményeihez köthető. (8 pont)

Határozza meg a Mátyás életével kapcsolatos, alábbi betűcsoportok jelentette eseményeket és azok idejét!

1. V K T I Á A Á R L Z Y S L S Á (2 pont)

Esemény:.....

Időpont:.....

2. K E Á D N O T É V Y R I Ö R N (2 pont)

Esemény:.....

Időpont:.....

3. K A T S O E O N N R Z A A A A Z Z T H H O (2 pont)

Esemény:.....

Időpont:.....

4. Milyen módon kapcsolható össze a három esemény? (2 pont)

.....

.....

9. feladat

A feladat Mátyás könyvtárával kapcsolatos. (11 pont)

Adjon helyes választ a feltett kérdésekre, karikázza be a megfelelő válaszelem betűjelét!
(Minden helyes válaszelem 1 pont!)

1. Hány kötet maradt fenn Mátyás könyvtárából?

a) kb. 150	b) kb. 320	c) kb. 210
------------	------------	------------

2. Eredetileg hány kötetet számlált a gyűjtemény?

a) kb. 1500	b) kb.2000	c) kb.2700
-------------	------------	------------

3. Hány darabja található napjainkban a gyűjteménynek Magyarország területén?

a) 67	b) 75	c) 53
-------	-------	-------

4. Kinek a szellemi hatása figyelhető meg a könyvtári állomány kialakításában?

a) Vitéz János	b) Galeotto Marzio	c) Bonfini
----------------	--------------------	------------

5. Melyik évtizedre datálható a budai könyvkészítő műhely létrehozása?

a) 1480-as	b) 1470-es	c) 1460-as
------------	------------	------------

6. Melyik város NEM játszott szerepet Mátyás könyvtárfejlesztési terveiben?

a) Padova	b) Bécs	c) Firenze
-----------	---------	------------

7. Mi védte a portól, a szennyeződésektől a köteteket?

a) speciális megvilágítás	b) vastag falemez	c) vörös függöny
---------------------------	-------------------	------------------

8. A művészi ábrázolás és az egységesség kedvéért mit festettek minden kódex címlapjára?

a) Buda látképét	b) királyi címet	c) arany iniciálét
------------------	------------------	--------------------

9. Mi lesz az állomány darabjainak sorsa Mátyás halála után?

a) hadizsákmányként Isztambulba szállítják	b) tűzvész áldozatává válnak	c) jegyajándékként kikerülnek az országból
---	------------------------------	---

10. Mi a neve annak az okiratnak, mely a két világháború között garantálja a magyarországi állomány számát?

a) olasz barátsági szerződés	b) római egyezmény	c) velencei egyezmény
------------------------------	--------------------	-----------------------

11. Mikor választja az UNESCO a könyvtárat a világörökség részévé?

a) 2004	b) 1998	c) 2006
---------	---------	---------

Összpontszám: 100/